

Toekomstbestendige bedrijventerreinen Uden

Plan van aanpak voor deelname aan Grote Oogst

98%-versie

Provincie Noord-Brabant

STICHTING BEHEER
BEDRIJVENTERREINEN
MAASHORST

maashorst

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Provincie Noord-Brabant	3
Gemeente Maashorst.....	3
SBBM	3
Bedrijventerreinen.....	4
Loopkant-Liessent	4
Goorkens.....	4
Hoogveld	4
Hoogveld-Zuid	5
Ambities en doelstellingen	6
Uitvoeringsprogramma.....	7
1. Energie	7
1.1 Organiseren collectieve individuele aanpak voor het verlichten van netcongestie.	8
1.2 Verkennen alternatieve mogelijkheden opwek duurzame energie	9
1.3 Verduurzamen gebouwen.....	10
1.4 Energiebeschikbaarheid Hoogveld-Zuid	11
2. Slimme en groene mobiliteit.....	12
2.1 Stimuleren duurzaam vervoer (woon-werk verkeer).....	12
2.2 Verduurzamen van transport en toekomstbestendige logistieke infrastructuur	13
2.3 Veilige fiets- en wandelroutes	14
3. Klimaatadaptatie en vergroening	15
3.1 Verkennen klimaatadaptieve inrichting van het bedrijventerrein	15
3.2 Aanjagen klimaatadaptieve inrichten en vergroening.....	16
3.3 Wateroverlast, waterkwaliteit en afkoppelen hemelwater	18
4. Circulaire economie	20
4.1 Analyseren van reststromen en grondstoffen.....	21
4.2 Stimuleren van circulaire gedragsverandering	21
4.3 Realiseren circulaire samenwerking (eerste pilots)	22
5. Duurzame publiek-private gebiedssamenwerking	24
Aanpak en organisatie.....	25
Governance.....	25
Communicatie.....	26
Begroting	26
Planning	28
Bijlage: data en duiding	29

Inleiding

Provincie Noord-Brabant

Met aanpak Grote Oogst wil de provincie Noord-Brabant een impuls geven aan het verduurzamen van bedrijventerreinen. Duurzame bedrijventerreinen zijn namelijk een belangrijke voorwaarde voor een toekomstbestendige economie en een goed en gezond woon- en vestigingsklimaat. Daarnaast kunnen bedrijventerreinen een grote bijdrage leveren aan onder andere de energietransitie, circulariteit, klimaatadaptatie, waterbeschikbaarheid en -kwaliteit en stikstofreductie.

Gemeente Maashorst

De gemeente Maashorst heeft ambities op het gebied van duurzame energievoorziening, energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie, deels al vastgesteld in beleid en samenwerkingsakkoorden, voor een deel nog in ontwikkeling. De gemeentelijke beleidskaders voorzien onder meer in bevordering van lokale duurzame energieopwekking en het stimuleren van collectieve en innovatieve energieprojecten. Daarnaast zijn klimaatadaptatie, waterkwaliteit, waterbeschikbaarheid¹ en versterking van biodiversiteit op bedrijventerreinen belangrijke thema's in de omgevingsvisie en duurzaamheidsprogramma's. Deze ontwikkelingen zijn niet alleen belangrijk voor de economische en ruimtelijke agenda, maar zijn ook van positieve invloed op gezondheid van werknemers en leefomgeving.

Het Grote Oogst project draagt direct bij aan de gemeentelijke energie- en duurzaamheidsdoelen, maar ook breder de volksgezondheid, door in te zetten op de verduurzaming van bedrijventerreinen, het versterken van lokale energievoorziening en het faciliteren van integrale oplossingen voor energie, klimaat en ruimte.

SBBM

Stichting Beheer Bedrijventerreinen Maashorst (SBBM) werkt op meerdere bedrijventerreinen in gemeente Maashorst samen met ondernemers om een optimaal ondernemingsklimaat te realiseren. De parkmanagement-organisatie is sinds 1995 actief op de bedrijventerreinen van Uden. Parkmanagers zijn eerste contactpersonen met de bedrijven en overgrote deel van bedrijven gevestigd op het terrein zijn deelnemer bij SBBM.

Hun missie luidt *een aantrekkelijke en toekomstgerichte omgeving creëren voor bedrijven*. Dit doen zij onder andere door activiteiten op verschillende thema's:

- Veiligheid: Keurmerk Veilig Ondernemen, collectieve surveillance, meldkamer, camerabewaking
- Collectieve inkoop: energie, afval
- Verduurzamen en versterken kwaliteit van bedrijventerreinen
- Verduurzamen gebouwen en besparen energie in het productieproces

¹ Het thema water is verankerd in wetgeving (Europese Kader Richtlijn water (KRW) en waterbesparing, hergebruik en/of grondwateraanvulling wordt in toenemende mate belangrijk vanuit droogte agenda.

Bedrijventerreinen

Afbeelding: Bedrijventerreinen Uden

Loopkant-Liessent

Bedrijventerrein Loopkant-Liessent is met 170 hectare en ca 300 bedrijven het grootste bedrijventerrein in Uden. In de jaren zestig is dit bedrijventerrein ontwikkeld waarbij zich grote bedrijven vestigden zoals Philips, Iduna en Jansen de Wit. Het huidige bedrijventerrein bestaat uit een mix van nog steeds oude bedrijfspanden (veelal met laag energielabel), en nieuwe duurzaam gebouwde panden. Midden in het bedrijventerrein is een woonboulevard gesitueerd. De meeste bedrijven zijn kleinere MKB-bedrijven met maximaal 15-20 medewerkers. Daarnaast zijn er 20 grote energie-intensieve bedrijven met hoog gas en/of elektriciteitsverbruik².

Goorkens

Op bedrijventerrein Goorkens, gelegen tussen Loopkant-Liessent en Hoogveld, hebben de eerste bedrijven zich in 1997 gevestigd. Het terrein van 60 hectare (44 ha netto) telt zo'n 75 bedrijven, hoofdzakelijk kleinere en middelgrote MKB-bedrijven, en is volledig uitgegeven. Afvalverwerker Van Kaathoven en enkele energie-intensieve bedrijven (ABL-technic, JPI-Polymers, Schumacher Plating, Van de Brand en Van Oort) zijn hier gevestigd. Daarnaast telt het terrein een beperkt aantal milieucategorie 4-bedrijven, waaronder de Milieustraat van gemeente Maashorst en Van Berkel Biomassa. De sectoren metaaltechniek en automotive zijn sterk vertegenwoordigd.

Hoogveld

Bedrijventerrein Hoogveld (ca 40 ha) is vanaf 2004 ontwikkeld en grenst aan vliegbasis Volkel. Er zijn in totaal 20 bedrijven gevestigd, relatief grote bedrijven met veel transport (Swiss Sense, Chain, Van Grunsven Transport, Sanders Fritom, Verhoeven.eu en Barli).

² Modine, Wiltec, IBN, Sidekix, Beter Bed, Bacu, FMI, Eurosupport, VDL, Coorstek, Siba, Vovu, Kingspan, Tennant, Adezz, Awood, Arriva, USB, Schutte, Elis en Combi-tech

Hoogveld-Zuid

Om tegemoet te komen aan de vraag naar vestigingsruimte voor bedrijven, gaat de gemeente het gebied ten zuidoosten van het bedrijventerrein ontwikkelen als nieuw bedrijventerrein. Het bestemmingsplan Hoogveld-Zuid is in december 2024 vastgesteld. Het omvat zo'n 17 hectare, waarvan ongeveer 12 hectare met kavels worden ingericht. Er kunnen zich ongeveer 20 bedrijven vestigen. In 2026 zal gestart worden met verkoop van de kavels, en in 2027 staat bebouwing van de kavels op de planning.

Afbeelding: Schets inrichting bedrijventerrein Hoogveld-Zuid

Ambities en doelstellingen

Gezien de landelijke en regionale ontwikkelingen liggen er voldoende uitdagingen, maar ook veel kansen. Er is een goede basis van betrokken ondernemers en parkmanagers om het vestigingsklimaat te behouden, verder te versterken en gezamenlijk te bouwen aan toekomstbestendige bedrijventerreinen in Uden.

Hoe zien de bedrijventerreinen in Uden er in 2035 uit?

In 2035 kan teruggekeken worden op een succesvolle samenwerking tussen SBBM, de gemeente, provincie en gevestigde bedrijven. De afgelopen 10 jaar heeft op verschillende vlakken een uitdagende, maar succesvolle transitie plaatsgevonden.

Fossiele brandstof is niet meer de belangrijkste energiebron. Zon in combinatie met batterijopslag is de primaire energiebron op het bedrijventerrein. Veel bedrijven hebben geïnvesteerd in energieopwek en -opslag. Niet alleen op dak, maar ook op parkeerplaatsen en tegen gevels zijn er veel zonnepanelen bij gekomen. Door bewust gebruik, opslag van energie en energie-uitwisseling wordt de lokale opwek gematcht met de lokale energievraag. Er zijn kleinere en grotere samenwerkingsverbanden opgebouwd. De grootste is de energiehub op het nieuwe bedrijventerrein Hoogveld-Zuid, waarbij de daar gevestigde bedrijven vanaf het begin intensief samenwerken. Netcongestie vormt nog steeds een uitdaging, maar door de goede samenwerking tussen de bedrijven is het toch gelukt om door te blijven groeien én te verduurzamen.

Steeds meer vrachtauto's rijden elektrisch. De transporteurs hebben samen geïnvesteerd in een collectief laadplein en de verwachting is dat de komende jaren het laadplein nog aanzienlijk zal worden uitgebreid.

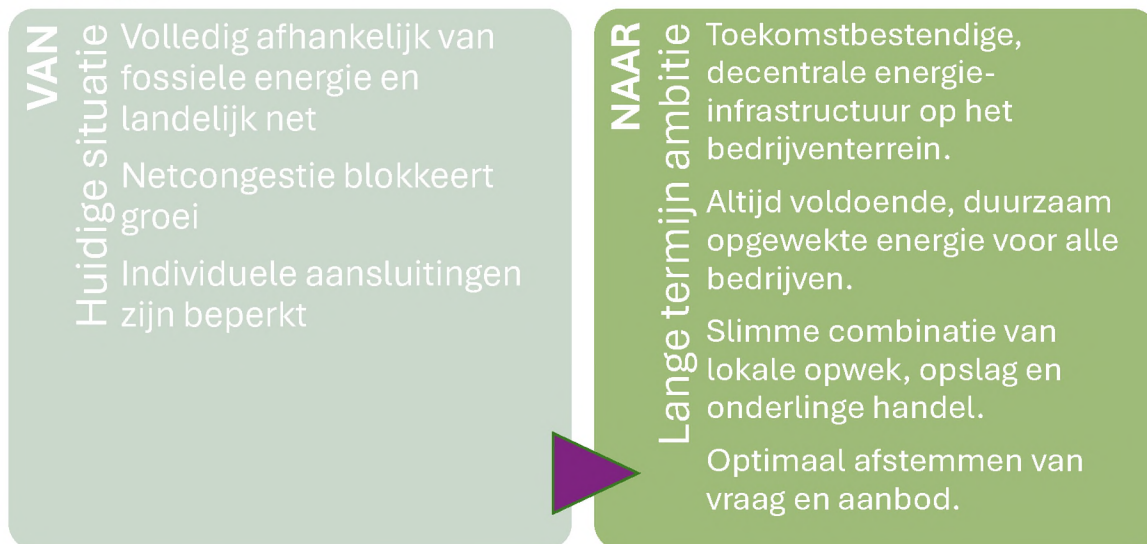
Het bedrijventerrein is een prettige omgeving om te verblijven en er zijn flinke stappen gezet op het gebied van klimaatadaptatie. Er is zowel publiek als privaat flink geïnvesteerd in vergroening, biodiversiteit en water. Zo zijn er alle aantrekkelijke wandelpaden gerealiseerd waar veel medewerkers in hun pauze met veel plezier gebruik van maken. Hittestress, droogte en natte periodes kunnen op het terrein worden opgevangen. Bestaande bedrijven zijn zich bewust van grondstoffen en materialen stromen in hun bedrijfsvoering en er ontstaan steeds meer nieuwe bedrijven die reststromen gebruiken als grondstof voor de productie van nieuwe producten. Het nieuwe bedrijventerrein Hoogveld-Zuid is een blauwdruk voor andere bedrijventerreinen.

Uitvoeringsprogramma

‘Focus geeft resultaat en resultaat maakt enthousiast’

We hebben mooie, langjarige ambities, zowel publiek als privaat, en een hart voor het bedrijventerrein. Om die ambities waar te maken, kiezen we bewust voor resultaat. Daarom formuleren we realistische doelstellingen en zetten we in op activiteiten die ons écht verder helpen. Pragmatisch, doelgericht, en met oog voor wat haalbaar is.

1. Energie

Er zijn enorme uitdagingen op het elektriciteitsnet, die voor een groot deel afhankelijk zijn van ontwikkelingen bij TenneT en Enexis. Dit is goed zichtbaar op de netcapaciteitskaart (zie bijlage). Zowel op afname als op teruglevering kleurt de kaart rood: er is sprake van een tekort aan transportcapaciteit met wachtrijen. In Uden zelfs donkerrood: een aantal bedrijven zijn verplicht om deel te nemen aan congestieverzachtende maatregelen. Een deel van de oplossing is het bestaande elektriciteitsnet verzwaren en uitbreiden. Zo beoogt TenneT een nieuw hoogspanningsstation bij Wijchen, welke verbonden zal worden met het 150 kV-hoogspanningsstation Oss, met aansluitingen op o.a. Uden en regionaal Enexis-netwerk.³ Huidige planning is dat in 2029 met de bouw gestart wordt en deze 3 jaar zal duren. Deze netverzwaring is echter maar deel van de oplossing en laat voorlopig nog op zich wachten. Oplossingen zullen daarom ook gezocht moeten worden in het beter gebruiken van de huidige capaciteit, zoals besparen, het benutten van andere momenten en samenwerking.

Op bedrijventerrein Loopkant-Liessent zijn de eerste stappen gezet om gezamenlijk aan de slag te gaan met netcongestie problematiek. Er is een eerste bijeenkomst geweest en SBBM heeft een collectief Energie Management Systeem ingericht. Een aantal grootverbruikers maakt hier inmiddels gebruik van om hun elektriciteitsdata inzichtelijk te maken en te delen. Zo ontstaat er collectief inzicht in het elektriciteitsprofiel van het hele terrein. Totaal telt het bedrijventerrein meer dan 100 grootverbruik aansluitingen op het elektriciteitsnet.

In de omgeving van het bedrijventerrein zijn plannen om zon-op-veld te realiseren. Voor een aantal velden is recentelijk vergunning verleend en ook een nieuwe tender is in ontwikkeling.

³ TenneT project pagina <https://www.tennet.eu/nl/projecten/provincies/gelderland/hoogspanningsstation-bij-wijchen>

Bijvoorbeeld Zonnepark Hoogveld- Zuid⁴ grenst aan nieuw bedrijventerrein en er zijn plannen voor een nieuw zonnepark Houtvennen⁵. De impact en kansen van deze ontwikkelingen verdienen aandacht. Tijdige afstemming met relevante partijen in het gebied is essentieel. Daarnaast is de beschikbaarheid van energie een belangrijke uitdaging in de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerrein Hoogveld Zuid (12 hectare). We willen leren van andere bedrijventerreinen en publiek-privaat optrekken in het vinden van oplossingen.

De kern is om als bedrijventerrein te anticiperen op toekomstige ontwikkelingen en gereed te staan om flexibel te kunnen inspelen op deze mogelijkheden. Dit thema heeft dan ook de hoogste prioriteit in de komende jaren. We gaan aan de hand van vier actielijnen concreet aan de slag.

1.1 Organiseren collectieve individuele aanpak voor het verlichten van netcongestie.

We verkennen het verlichten van netcongestie volgens een collectieve individuele aanpak. Gezamenlijk wordt verkend welke oplossingen mogelijk zijn op korte, middellange en lange termijn. Het proces doorloopt verschillende stappen, van individueel naar collectief. Start met individueel inzicht en data-analyse, via het onderzoeken van individuele maatregelen, naar het opzoeken van samenwerking en het verkennen van collectieve oplossingen.

Voor dit project maken we de koppeling met Provinciale bijdrageregeling haalbaarheidsstudie energyhub en het Regiodeal Noordoost-Brabant project voor de energyhub. We kiezen bewust voor een gefaseerde financiële aanpak. De verkenning start met middelen uit de provinciale bijdrageregeling. Vervolgens verdiepen we het onderzoek met middelen uit de Regiodeal. In de laatste fase zetten we middelen uit Grote Oogst in om tot realisatie over te gaan. Ook gebruiken we middelen uit Grote Oogst om gaten op te vangen waar deze eventueel ontstaan. Een concreet voorbeeld is afbakening van grootverbruik aansluitingen binnen provinciale bijdrageregeling, waar vanuit Grote Oogst aangevuld kan worden voor kleinverbruikers.

Resultaat	Afgeronde verkenning individuele en collectieve oplossingen, eerste ontwerp en start met realisatie van kansrijke oplossingen. Inzicht in energieprofiel en toekomstambities van de meeste huidige en toekomstige grootverbruikers. Ook halen we dit op bij geïnteresseerde en ‘grotere’ kleinverbruikers.
Activiteiten	1. Organiseren van passende communicatie: urgentie bij bedrijven aankaarten, duidelijkheid over huidige en toekomstige situatie op elektriciteitsnet. Kennisniveau van bedrijven verhogen. 2. Vergroten van inzicht aan de hand van data. Er is een collectief Energie Management Systeem ingericht. Een aantal grootverbruikers maakt hier gebruik van voor hun elektriciteits- en gasdata. Deze zal verder worden uitgebreid, meer deelnemende bedrijven, ook kleinverbruikers, en mogelijk ook breder dan alleen elektra (gas, water). 3. Analyseren van energieverbruik en het opstellen van energieprofielen. Optimalisatie achter de meter, afgestemd op groei- en

⁴ TPSolar Zonnepark Hoogveld-Zuid. 43.000 zonnepanelen op 14 hectare <https://www.tpsolar.nl/hoogveld-zuid/>

⁵ Noar Zonnepark Houtvennen. 18.256 zonnepanelen en 12,1 MWp per jaar <https://www.novar.nl/projecten/zonnepark-houtvennen-maashorst/>

	energietransitie-plannen voor de komende 5-10 jaar van de bedrijven. Mogelijkheden voor opwek, bespaarmogelijkheden onderzoeken, optimalisatie capaciteit onderzoeken, mogelijkheden aanpassingen bedrijfsproces, energiebesparing in productieproces, alternatieve transportrechten, restwarmte, etc. Ook energiebesparing is een belangrijk onderdeel van deze aanpak. Door energie te besparen (gebouw gebonden en productieproces) komt er ook extra capaciteit vrij. 4. Verkennen samenwerkingsmogelijkheden: onderzoek van (creatieve) praktische oplossingen. Te denken valt aan combi aansluiting, opwekking zon en gasturbines, accu, laadpalen, directe uitwisseling tussen buurbedrijven. De ambitie is om aantal kleinschalige samenwerkingen van 2-5 partijen op te starten om zo snel concreet te worden en te leren in praktijk. Deze samenwerkingen dienen geen barrières te hebben voor mogelijke toekomstige uitbreiding van de samenwerking. Als gevolg van verruiming van mogelijkheden van samenwerking door Enexis is de verwachting dat in de loop der jaren steeds meer mogelijkheden van uitwisseling/samenwerking van energie mogelijk zal zijn. De plannen zullen hierop aangepast worden. Bron afbeelding: Enexis
Trekker en deelnemers	Henk Coopmans en William van Stiphout, SBBM Ntb (vacature), projectleider netcongestie Gemeente Maashorst Experts: Rethink Zero Enexis Provincie Noord-Brabant Deelnemende bedrijven
Planning	Start Q2 2026, daarna doorlopend

1.2 Verkennen alternatieve mogelijkheden opwek duurzame energie

De energiemarkt ontwikkelt zich snel. Voor een toekomstbestendig bedrijventerrein is het essentieel om aangesloten te blijven bij de nieuwste (technologische) marktontwikkelingen en de mogelijkheden voor lokale energie opwek te verkennen.

Resultaat	Betrokken parkmanagers, bedrijven en gemeente hebben actueel inzicht in marktontwikkelingen en de meest kansrijke opties voor lokale energieopwek zijn in kaart gebracht. De meest kansrijke mogelijkheden worden verder uitgewerkt in vervolg projecten om tot realisatie te komen.
Activiteiten	Voor gehele bedrijventerrein onderzoeken welke lokale opwek kansrijk is. Denk aan zon op dak, BIPV (gevels), parkeerterreinen, biobrandstoffen, (rest- en aard-)warmte, kleinschalige vergisters, kleine windmolens, generatoren of WKK's. Ook grootschalige opwek blijft in beeld, maar kleinschalige opwek lokaal op het bedrijventerrein kent mogelijk kortere realisatietermijn én ligt binnen de invloedsfeer van de bedrijven (meer zelf in de hand). Wel wordt nadrukkelijk gekeken naar ontwikkeling van zonneparken in de nabijheid van het bedrijventerrein, en eventuele koppelkansen.
Trekker en deelnemers	Henk Coopmans en William van Stiphout, SBBM Loek Prinsen, adviseur verduurzaming bedrijven Gemeente Maashorst Experts: Rethink Zero Provincie Noord-Brabant Deelnemende bedrijven. Sari BV is een bedrijf dat zich al actief gemeld heeft om ervaringen te delen.
Planning	Zwaartepunt in 2027

1.3 Verduurzamen gebouwen

Naast het totale energieverbruik van ondernemingen, is er ook specifiek aandacht voor gebouwgebonden energieverbruik. Hoewel dit deels overlap vertoont met de aanpak onder actielijn 1.1, vraagt het om een specifieke benadering. De focus ligt hierbij op vastgoedeigenaren, die (deels) andere belangen en behoeften hebben.

Een belangrijk instrument hierbij is het energielabel. Dit label geeft aan hoe energiezuinig een gebouw is, variërend van zeer onzuinig (klasse G) tot zeer zuinig (klasse A+++++). Het label wordt bepaald op basis van het primair fossiele energiegebruik, uitgedrukt in kilowattuur per vierkante meter per jaar (kWh/m²/jaar). Hoe lager het fossiele energiegebruik, hoe beter het energielabel en hoe groter de kans op lagere energiekosten en een toekomstbestendig pand.

Hier valt op het terrein nog veel winst te behalen. Door proactieve communicatie en samenwerking met vastgoedeigenaren zetten we in op het stimuleren van verduurzaming van bedrijfspanden. Met als streven een verbetering in het energielabel voor zoveel mogelijk panden op het bedrijventerrein. Dit draagt niet alleen bij aan toekomstbestendigheid, verduurzaming en efficiënter gebruik van elektriciteit, maar versterkt ook de waarde en aantrekkelijkheid van het vastgoed.

Resultaat	Meetbare verbetering van energielabels van panden op het terrein. Minimaal 50% van de panden hebben een duurzamer energielabel t.o.v. hun label in 2025.
Activiteiten	• Start in kaart brengen vastgoedeigenaren. • Uitnodigen voor collectieve individuele aanpak. Analyse van individueel energieprofiel en onafhankelijk advies.

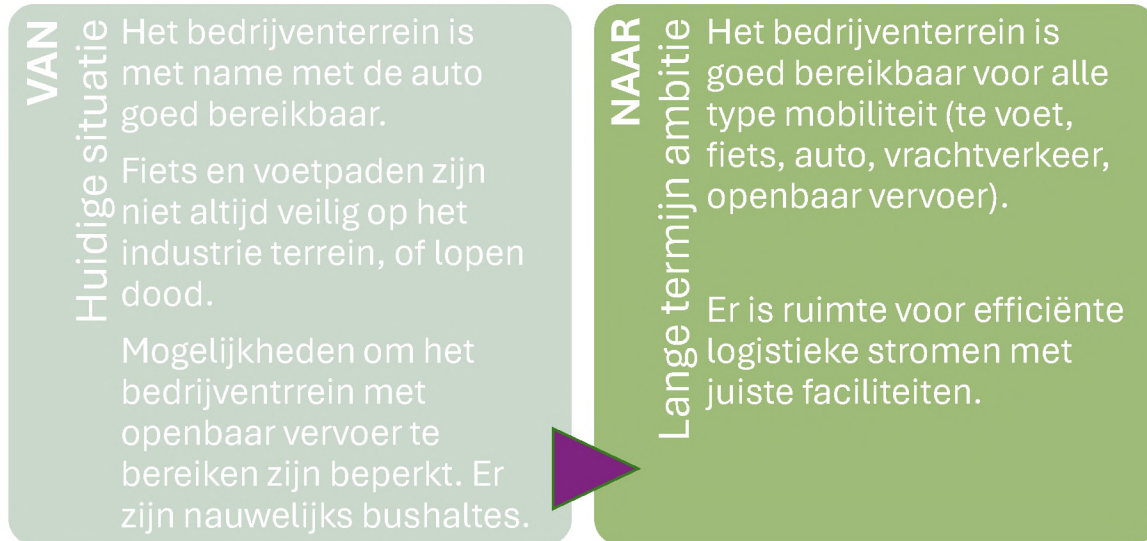
	Inzet op actief relatiebeheer en persoonlijk contact met vastgoedeigenaren om ze te activeren voor verduurzaming. Kennisdeling en verkenning samenwerking.
Trekker en deelnemers	SBBM Ntb collega, Gemeente Maashorst Experts: Rethink Zero Vastgoedeigenaren. Beter Bed, DKH Metaalbewerking, Wiltec en Unibouw zijn voorbeelden van bedrijven die zich al actief gemeld hebben om als koploper hierin ervaringen te delen met andere bedrijven.
Planning	Start in Q4 2026, daarna doorlopend

1.4 Energiebeschikbaarheid Hoogveld-Zuid

De beschikbaarheid van energie is een belangrijke uitdaging in de ontwikkeling van het nieuwe bedrijventerrein Hoogveld Zuid (12 hectare). Zonder een betrouwbare elektriciteitsaansluiting zal het terrein niet kunnen functioneren. Gemeente en SBBM trekken samen op om mogelijkheden voor aansluiting op het bestaande net te onderzoeken, in nauw overleg met Enexis. De verwachting is dat aansluiting op het net nog jaren op zich zal laten wachten. Daarom wordt er concreet onderzoek gedaan naar alternatieve off-grid voorzieningen. Te denken valt aan het realiseren van collectief energiesysteem met een warmtenet, WarmteKoudeopslag, warmtepompen, zon-op-dak en één grootverbruik aansluiting gas(turbine) voor opwek van elektriciteit in de periode dat zonnepanelen onvoldoende stroom produceren. Hierin denken we aan lange termijn oplossingen, maar ook tijdelijke transitie mogelijkheden. We willen hierin leren van andere bedrijventerreinen en succesvolle praktijkvoorbeelden.

Resultaat	De bedrijfskavels op Hoogveld-Zuid hebben toegang tot betrouwbare elektriciteit.
Activiteiten	- Afstemming met Enexis, duidelijkheid over wat wél mogelijk is op korte termijn en lange termijn - Uitvoeren van haalbaarheidsstudie - Onderzoeken van off-grid mogelijkheden - Analyse van praktijkvoorbeelden
Trekker en deelnemers	Arie Schippers, Gemeente Maashorst SBBM Experts: Rethink Zero Bedrijven die zich potentieel hier willen vestigen
Planning	Start in Q2 2026, daarna doorlopend

2. Slimme en groene mobiliteit

Slimme en duurzame mobiliteit speelt een cruciale rol in de energietransitie en draagt bij aan meerdere maatschappelijke doelen. Op het bedrijventerrein zetten we in op comfortabeler reizen, betere bereikbaarheid en efficiënte vervoersbewegingen. Door slimme mobiliteitsoplossingen te integreren, verminderen we de CO₂-uitstoot, verbeteren we de luchtkwaliteit en verhogen we de aantrekkelijkheid van het terrein. Op dit moment zijn fiets en voetpaden niet altijd veilig ingericht op het industrieterrein of houden ze plotseling op. We kijken naar totale doorstroom van wandel- en fietspaden en lossen onveilige situaties op.

Elektrische voertuigen zijn essentieel om de CO₂-uitstoot in het verkeer terug te dringen. Om deze transitie te laten slagen, zijn de randvoorwaarden van voldoende laadinfrastructuur en voldoende elektriciteit noodzakelijk.

Naast elektrificatie en benodigde infrastructuur, investeren we in:

- Verbeterde bereikbaarheid van openbaar vervoer: Frequentere, snellere en betrouwbaardere verbindingen, afgestemd op de behoeften van reizigers en bedrijven.
- Innovatieve mobiliteitsconcepten: Denk aan deelvervoer, mobiliteitshubs en slimme logistieke oplossingen die de druk op het wegennet verminderen. Mobiliteit verandert in hoog tempo. Het is cruciaal om nu na te denken over de juiste inrichting, met name ook in de transitieperiode, om aangehaakt te blijven op toekomstige ontwikkelingen.
- We zien met name kansen in last-mile voorzieningen, waar werknemers reizen naar Uden busstation of met auto naar centrale parkeerplek, en dan laatste kilometers fietsen naar het industrieterrein.
- Mobiliteit heeft, net als veel andere opgaven, een directe link met ruimte. Wanneer er ruimte vrijkomt, zullen we kijken naar koppelingen met deze opgaven (vergroening, energie, ...). Er is specifieke aandacht voor een toekomstbestendige invulling van de ruimtelijke inrichting van het bedrijventerrein.

2.1 Stimuleren duurzaam vervoer (woon-werk verkeer)

Resultaat	20+ mobiliteitsscans bij werkgevers uitgevoerd
Activiteiten	Start met inzicht. Verkennen mobiliteitsstromen en parkeren op het terrein, in samenwerking met Brabant Bereikbaar. Werkgeversaanpak. Ondernemers ondersteunen in het verduurzamen van hun wagenparken, het integreren van zero emissie personenauto's, het

	bevorderen van het gebruik van de fiets en het gebruik van OV en/of deelmobiliteit. Met uitrol van BravoFlex⁶ (acht extra bushaltes) en de fundamenteën voor snelle busverbindingen met Eindhoven en Nijmegen (Bus Rapid Transit, BRT) heeft het openbaar vervoer in Maashorst in de afgelopen vier jaar een kwaliteitsimpuls gekregen. De gemeente gaat komende jaren ontwikkelingen van hoogwaardige overstappunten onderzoeken, deze hubs moeten de ideale overgang tussen de fiets en de snelle buslijnen faciliteren. Er liggen kansen om hierop aan te sluiten en ook bereikbaarheid van het bedrijventerrein verder te verbeteren.
Trekker en deelnemers	Ntb (vacature), collega mobiliteitstransitie gemeente Maashorst Sander Bosma, Verkeerskundige gemeente Maashorst Expertise: Brabant Bereikbaar SBBM gaat in gesprek met bedrijven over deelname
Planning	Start in 2026, zwaartepunt in 2028

2.2 Verduurzamen van transport en toekomstbestendige logistieke infrastructuur

Op het bedrijventerreinen zitten diverse logistieke bedrijven met groot aantal vrachtauto's. De meeste transportbedrijven zijn gevestigd op Hoogveld. In de komende jaren staan veel bedrijven voor de uitdaging om hun wagenpark te elektrificeren, zowel uit eigen initiatief als door externe verplichtingen. Ook de gemeente wil zero-emissie vervoer actief stimuleren, waarbij de elektrificatie van afvalophaler een belangrijk speerpunt vormt. Het kunnen opladen van vrachtauto's is hierbij het een van de knelpunten. Maar ook beschikbaarheid van chauffeurs, en veranderende transportsector zijn belangrijke ontwikkelingen. Toekomstbestendige logistiek is onmisbaar voor het vestigingsklimaat, daarom slaan bedrijven en gemeente handen ineen om te onderzoeken volgens welke route dit het best gerealiseerd kan worden.

Resultaat	Lerend netwerk voor duurzaam transport met minimaal 20 deelnemende bedrijven
Activiteiten	- Inventariseren van behoeften en uitdagingen rondom elektrisch transport op het terrein. Laadbehoefte van bedrijven in kaart (samenhang met energieprofiel uit 1.1). In de loop van het tweede kwartaal gaat Van Kaathoven een 100%-E-truck in gebruik nemen voor het vervoer van de groter afzetcontainers. Deze wordt gestationeerd op de vestiging in Uden. Afhankelijk van inventarisatie, aan de slag met (een van de) verschillende routes: - Verkenning haalbaarheid collectieve laadinfrastructuur. Mogelijke collectieve oplossingen in beeld brengen getoetst aan technische en financiële haalbaarheid (eerste schets business case). Locatieanalyse: kansrijke locaties in kaart. Hierbij ook aandacht voor technische randvoorwaarden, vergunningen/wetgeving en eigendom. - Hoewel elektrificatie voor sommige toepassingen een goede oplossing is, blijkt in de praktijk dat elektrisch

⁶ <https://www.bravo.info/reizen/ik-reis-met/bravoflex/bravoflex-oost-brabant>

	transport nog niet overal haalbaar of schaalbaar is. We verkennen daarom ook alternatieven: ○ HVO-diesel als tussenstap. Sanders rijdt al op HVO-diesel en kan als ambassadeur fungeren voor andere bedrijven. ○ Bio-LNG kan een zeer hoge CO₂-reductie realiseren ten opzichte van diesel met een inzetprofiel dat goed aansluit op de dagelijkse praktijk van transporteurs. Voorbeeldbedrijf is Iveco Schouten (vestigingen in Tilburg en Veghel). ○ Waterstof biedt voor de korte termijn geen directe oplossing, maar we blijven aangehaakt op ontwikkelingen om kansen vroegtijdig te signaleren. • Efficiëntere logistieke stromen. Samen met Logistics Community Brabant onderzoeken we optimalisatie van de logistieke stromen op het bedrijventerrein. Bedrijven worden gefaciliteerd om samenwerking op te zetten om transportbewegingen te verminderen met directe economische besparingen (minder kilometers, lagere brandstofkosten) en ecologische winst (lagere CO₂-uitstoot).
Trekker en deelnemers	SBBM Ntb collega, Gemeente Maashorst Experts: Rethink Zero. Logistics Community Brabant SBBM gaat in gesprek met bedrijven over deelname
Planning	Start in 2026, zwaartepunt in 2028

2.3 Veilige fiets- en wandelroutes

Resultaat	Het industrieterrein is goed en veilig bereikbaar te voet en per fiets.
Activiteiten	In kaart brengen van onveilig situaties en hierop acties formuleren om deze verkeerssituatie te verbeteren. Daarnaast bekijken we de totale doorstroom van fiets- en wandelroutes over het gehele bedrijventerrein. Waar nodig en mogelijk, passen we de situatie aan, zodat er groene en veilige routes lopen over het gehele terrein. Hierin zit waardevolle connectie met thema klimaatadaptatie en vergroening.
Trekker en deelnemers	Ntb (vacature), collega mobiliteitstransitie gemeente Maashorst Expertise: Brabant Bereikbaar SBBM gaat in gesprek met bedrijven over deelname
Planning	Start in 2026, zwaartepunt in 2028

3. Klimaatadaptatie en vergroening

Klimaatadaptatie en vergroening zijn onmisbaar voor toekomstig bestendig vestigingsklimaat. Een bedrijventerrein moet niet alleen een functionele werkplek zijn, maar ook een prettige verblijfplaats voor werknemers. Dat betekent terreinen die weerbaar zijn tegen wateroverlast, droogte en hitte, en die bijdragen aan het welzijn, de gezondheid en productiviteit van de mensen die er werken. Daarnaast zijn er ook financiële prikkels om in te zetten op klimaatadaptatie. Zo kan een bedrijf bijvoorbeeld energierekening terugdringen door het plaatsen van gevelbekleding of een wit dak. Ook kan economische schade van wateroverlast worden beperkt door maatregelen zoals waterdoorlatende bestrating of groene daken.

3.1 Verkennen klimaatadaptieve inrichting van het bedrijventerrein

Op basis van Werklandschappenscan (NL Greenlabel) is een eerste kwantitatief beeld ontstaan van mogelijke kansen en uitdagingen van klimaatadaptieve inrichting van het bedrijventerrein.

Een aantal belangrijke inzichten:

- De gevoelstemperatuur die kan worden ervaren tijdens een hete zomerdag met een luchttemperatuur van 33°C, kan flink oplopen. Op zo'n 44% van het bedrijventerrein naar schatting boven de 45°C.
- Er is met name lage vegetatie op het bedrijventerrein, middelhoge vegetatie en/of boomkroonbedekking zouden flinke winst kunnen opleveren, zowel voor groenbeleving, schaduw als biodiversiteit.
- Gemiddeld aandeel bladerdek is zo'n 15%. Ter vergelijking: landelijke norm is een streefwaarde van 30%.

Belangrijk is om deze eerste inzichten verder aan te vullen met kwalitatieve gegevens. Hoe wordt het bedrijventerrein ervaren door werknemers? Waar hebben bedrijven, werkgevers en vastgoedeigenaren behoefte aan? Waar zit initiatief en/of energie om aan de slag te gaan met vergroening van het terrein? Ook de gemeente heeft doelendocument en ambities welke verder doorvertaald kunnen worden in concrete plannen en beleid.

Resultaat	Een gedragen publiek-privaat groen-blauw meerjarenplan voor verbeteren van de klimaatadaptieve inrichting van het bedrijventerrein.
------------------	---

Activiteiten	• Op basis van kwantitatieve inzichten en klimaat-impactanalyses, gaan we in gesprek met specifieke bedrijven welke meer risico lopen om gevolgen van klimaatverandering te ervaren op hun terrein. Welke behoeften hebben bedrijven en ervaren zij problemen/uitdagingen. Wat is het probleem concreet en wat is de te behalen doelstelling en realistisch te bereiken resultaat. Daarnaast identificeren we een groep koplopers van bedrijven die intrinsiek gemotiveerd zijn om met het thema aan de slag te gaan (of al zijn). • Met eerste groep van betrokken bedrijven (koplopers) en gemeente, onder begeleiding van expert inventarisatie/schouw op bedrijventerrein doen. Hierbij kan gedacht worden aan: ○ Zinloze verharding, zowel publiek-privaat. ○ Ruimte voor groen. ○ Kwalitatieve staat van het huidige groen (uitstraling/beheer). ○ Fiets- en wandelpaden. Route naar (openbaar) groen. • Gezamenlijke planontwikkeling. In publiek-private samenwerking verkennen we welke (kosteneffectieve) maatregelen in openbaar gebied en private kavels getroffen kunnen worden om wateroverlast te voorkomen, hitte en droogte te bestrijden en/of biodiversiteit te versterken. Denk aan: groene daken en gevels, lage vegetatie/gras vervangen door middelhoge vegetatie, beplanting bermen, perken bij entrees meer biodiverse beplanting, beplanting bedrijvenpercelen, groentegels op parkeerterreinen, kleine projecten in openbare ruimte, zoals groene transformatorhuisjes of bushaltes. • De ontwikkeling van nieuw bedrijventerrein Hoogveld Zuid biedt kansen. Een klimaatadaptieve inrichting kan direct meegenomen worden. SBBM en gemeente informeren elkaar over voortgang en trekken gezamenlijk op in planvorming.
Trekker en deelnemers	Linda van der Zee, beleidsadviseur klimaatadaptatie en biodiversiteit Experts: eerste verkennende gesprek gevoerd met Sander Braat en Maarten Dorr-Van Westerlaak van Vihrea. Werklandschappen van de Toekomst. Provincie Noord-Brabant SBBM gaat in gesprek met bedrijven over deelname
Planning	Q3 2026 t/m Q2 2027

3.2 Aanjagen klimaatadaptieve inrichten en vergroening

De gemeente heeft zichzelf een aantal doelen gesteld voor 2030 op het gebied van klimaatadaptatie en biodiversiteit, in lijn met gestelde doelstellingen vanuit provincie en waterschap. Hieronder een korte selectie welke specifiek relevant zijn voor bedrijventerreinen in Uden:

- “Bij bedrijven is klimaatadaptatie een aandachtspunt.”
- “Er is bewustzijn over hoe kwetsbaar de leefomgeving is voor klimaatextremen”
- “Klimaatadaptatie is een vanzelfsprekend onderdeel bij ruimtelijke (her)ontwikkeling en beheer en onderhoud van de (openbare) ruimte.”

Om deze ambities te realiseren, trekken de gemeente en SBBM op met een kopgroep van bedrijven om deze beweging verder te laten groeien. Gezamenlijk zetten ze zich in om vergroening en klimaatadaptatie inrichting te stimuleren op het bedrijventerrein.

Resultaat	Het belang van klimaatadaptatie en vergroening wordt door merendeel van gevestigde bedrijven op terrein onderschreven.
Activiteiten	• Jaarlijkse bijeenkomst met thema klimaatadaptatie met als doel inspireren, informeren en ervaring delen aan de hand van concreet gerealiseerde voorbeelden. • Bedrijven platform geven die actief beleid voeren t.a.v. klimaatadaptatie/biodiversiteit. Good practices uitdragen en delen om anderen te inspireren. • 10 bedrijvencans vergroening. Gemeente biedt aan 10 bedrijven een individuele bedrijfsscan aan, uitgevoerd door groenpartij. Bedrijf ontvangt advies op maat over mogelijkheden, kosten en financiering. Er is geen realisatieverplichting, maar wel intentie, zodat met goede gerealiseerde voorbeelden meerdere ondernemers betrokken kunnen worden. • De gemeente gaat actief aan de slag met vergroenen van maatschappelijk vastgoed. Ook deze concrete acties kunnen dienen als best practices richting bedrijven. Een mooie pilot locatie voor hittestress is de milieustraat, gelegen op bedrijventerrein Goorkens. Afgelopen jaar is vanwege hitte de milieustraat een aantal keren eerder moeten sluiten, ondanks al genomen maatregelen voor het personeel om de locatie werkbaar te houden. Maatregelen tegen hitte zouden hier kunnen landen, bij wijze van pilot, als voorbeeld voor de rest van het terrein. Specifiek heeft gemeente in haar beleidsplannen opgenomen als doelen voor 2026: ○ “Gemeentelijk vastgoed dient als voorbeeld voor vergroenen en natuurinclusieve maatregelen.” ○ “Agrariërs, bedrijfsleven en lokale overheden zijn trots op hun bijdrage aan biodiversiteitsherstel en communiceren hier ook actief over.” Gemeente zet zich in om actief kennis en ervaring delen en bedrijven op laten meeliften.
Trekker en deelnemers	Linda van der Zee, beleidsadviseur klimaatadaptatie en biodiversiteit Experts: eerste verkennende gesprek gevoerd met Sander Braat en Maarten Dorr-Van Westerlaak van Vihrea SBBM gaat in gesprek met bedrijven over deelname. Tennant is voorbeeld van een bedrijf dat zich al actief gemeld heeft om hierin

	mee te denken. Swiss Sense heeft verbouwplannen voor hoofdkantoor en wil graag gezamenlijk mogelijkheden verkennen mbt groen gevels en plaatsen van heggen ipv hekken.
Planning	Doorlopend vanaf Q3 2027 (eerst planvorming)

3.3 Wateroverlast, waterkwaliteit en afkoppelen hemelwater

Bij de revitalisatie van bedrijventerrein Loopkant-Liessent in 2003/2004 is een gescheiden rioolsysteem aangelegd. Echter de inschatting is dat de meeste bedrijven hun hemelwaterafvoer in verband met kosten hierop destijds niet hebben aangesloten. Er zal verder onderzocht moeten worden wat huidige situatie is, en of er locaties zijn waar wateroverlast ervaren wordt.⁷ Regenval in de publieke ruimte wordt door het gescheiden riool apart van het vuilwater afgevoerd.

De bedrijventerreinen in Uden liggen relatief hoog en er zijn geen rivieren of anderen wateren in de nabije omgeving. Toch is water wel een aandachtspunt. Door toenemende droogte dreigt een tekort aan water voor drinkwatervoorziening in Brabant. Het tekort aan water heeft ook grote gevolgen voor de natuur en agrarisch landgebruik in Oost Brabant. Door klimaatbestendig inrichten van bedrijventerrein, kunnen bedrijven hier actief een bijdrage aan leveren.

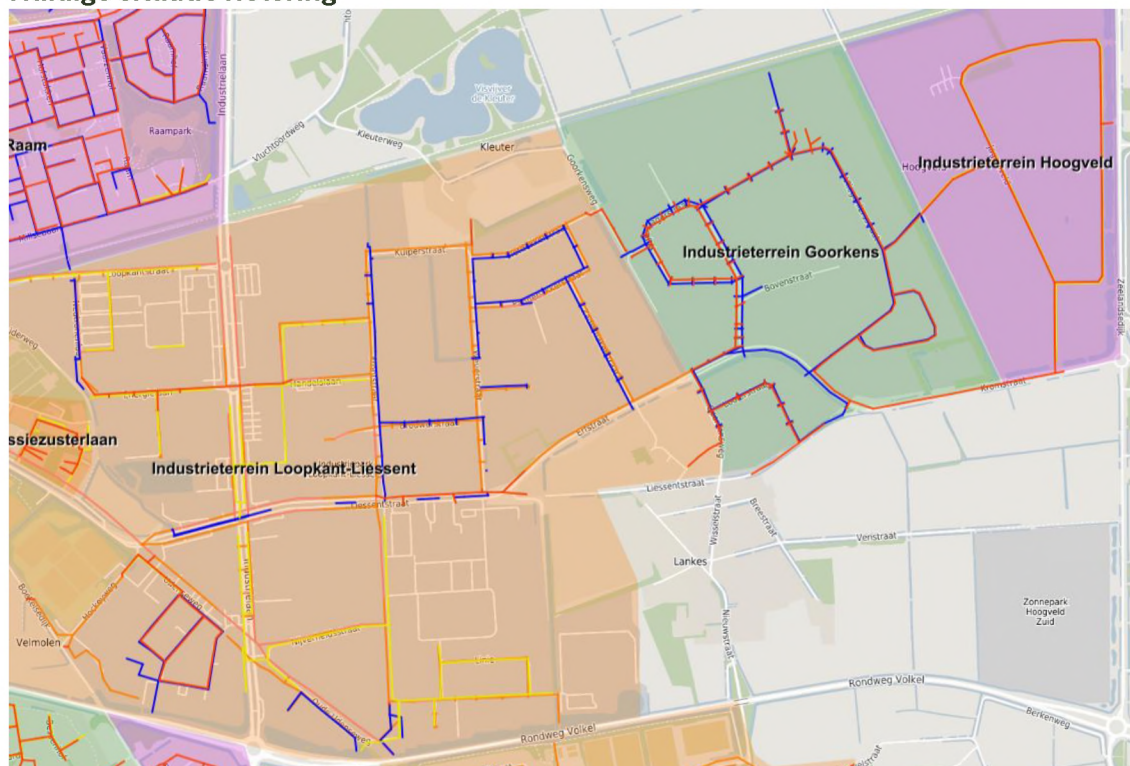
Ook gemeente heeft doelstellingen rondom water. Een drietal relevant voor bedrijventerrein:

- “Er is in 2026 30 hectare verhard oppervlak afgekoppeld.”
- “Laagwaardig gebruik van drinkwater is zoveel als mogelijk beperkt in 2030.”
- Uitgangspunt in beleid: “Extreme regenval mag niet leiden tot onbeheersbare overlast. Water op straat hoort bij het nieuwe klimaat maar mag niet leiden tot schade.”

Gemeente Maashorst start binnenkort met een nieuwe modelmatige doorrekening van het riool (afgerond begin 2027). In dit proces worden met nieuwe uitgangspunten en onderzoeksvragen de kwetsbaarheid en risico's specifieker in beeld gebracht, wat een goede basis biedt voor verdere ontwikkeling samen met bedrijven op het terrein.

⁷ Door modelmatige berekeningen worden overlastlocaties en foute aansluitingen in kaart gebracht. Foute aansluitingen zijn hemelwaterrioleringen die zijn aangesloten op vuilwaterrioleringen (dit maakt het systeem kwetsbaarder) en vuilwater aansluitingen die zijn aangesloten op het hemelwaterriool (er wordt vervuild water naar het watersysteem geloosd, dit zorgt voor een slecht waterkwaliteit).

Huidige situatie riolering

Legenda:

- *Paars gebied (Hoogveld): gemengde riolering. Regenwater infiltratie in de bodem onder de weg (gele lijnen) en overvloed via wadi's*
- *Groen gebied (Goorkens): gescheiden riolering. Regenwater in de eerste golf via vuilwater riolering, overvloed via wadi's infiltratie in de bodem.*
- *Oranje gebied I (Loopkant / Liessent): gemengde riolering. Regenwater infiltratie in de bodem onder de weg (gele lijnen) en overvloed via het watersysteem.*
- *Oranje gebied II (Alleen Liessent): gemengde riolering. Regenwater afvoer via watersysteem, geen infiltratie in de bodem.*

Resultaat	Een toekomstbestendig water(eco)systeem met maximale gescheiden afvoer.
Activiteiten	Gemeente voert modelmatige doorrekening van het riool uit (afgerond begin 2027). Onderzoek naar huidige situatie van afvoer hemelwater en mogelijk wateroverlast. • Zijn de gescheiden rioleringen allemaal wel goed aangesloten? • Zijn er mogelijkheden om water te besparen? • Wateroverlast, speelt het op het terrein en hoe kan dit effectief voorkomen worden? Dit wordt deels modelmatig berekend. Daarnaast zullen er met bedrijven gesprekken gevoerd worden over waterkwaliteit, de stoffen die geloosd worden op het riool en over mogelijke waterbesparing in het bedrijfsproces.
Trekker en deelnemers	Bob Coolen, beleidsadviseur riolering en water, gemeente Maashorst Waterschap Aa en Maas SBBM gaat in gesprek met bedrijven over deelname
Planning	Zwaartepunt in Q3 2027 t/m Q4 2028.

4. Circulaire economie

De druk op (kritieke) grondstoffen neemt toe, waardoor leveringszekerheid onder druk staat. Veel ondernemers hebben onvoldoende zicht op hun reststromen en denken nog vaak lineair over het gebruik van materialen. Om toekomstbestendig te blijven, is het cruciaal dat bedrijven stappen zetten richting een circulaire economie. Op de schaal van een bedrijventerrein gaat het om grote hoeveelheden materialen en grondstoffen. Door inzicht, samenwerking en regie te creëren, ontstaan er kansen om vraag en aanbod van reststromen bij elkaar te brengen. Zo kunnen circulaire businesscases en grondstofkringlopen worden opgebouwd.

Op het gebied van circulaire economie is op het bedrijventerrein in Uden al een goede basis gelegd en zijn kansrijke elementen aanwezig. Zo is er een collectief inkoopcontract voor afvalverwerking met Van Kaathoven, dat ook op het terrein is gevestigd. Ongeveer 160 tot 170 bedrijven maken hier gebruik van. Van Kaathoven beschikt bovendien over een fysieke afvalverwerkingslocatie op het terrein. Daarnaast is het bedrijventerrein ook de locatie voor de milieustraat van de gemeente. Hoewel er nu nog een duidelijke scheiding is tussen huishoudelijk en zakelijk afval, liggen hier mogelijk toekomstige kansen voor samenwerking. Bedrijven beschikken over reststromen die nu puur naar van Kaathoven gaan, maar mogelijk ook lokaal hergebruikt zouden kunnen worden. Een andere interessante partner, gevestigd in Maashorst, is de sociale werkplaats IBN.

De gemeente Maashorst verkent de haalbaarheid van een circulair ambachtscentrum. Een locatie of netwerk waarbij partijen samenwerken aan het verminderen van afvalstromen en het realiseren van hoogwaardig product- en materiaalhergebruik. De samenwerking met milieustraat, kringloopwinkel, reparatiewerkplaats/sociale werkgelegenheid, onderwijs en bedrijfsleven wordt gezocht om hergebruik en reparatie van spullen te stimuleren.

Uit ervaringen op andere Grote Oogst-terreinen blijkt dat gedragsverandering essentieel is. Hiervoor is een aanjagende partij nodig met financiële middelen, fysieke ruimte en uitvoerend vermogen. Deze elementen zijn op het bedrijventerrein in Uden aanwezig, maar staan nu nog veelal los van elkaar. In de komende jaren kunnen deze verder met elkaar worden verbonden, zodat ze elkaar versterken om richting een circulaire economie te bewegen.

4.1 Analyseren van reststromen en grondstoffen

Resultaat	Circulair dashboard (landelijk meldpunt afvalstoffen): kwantitatief en kwalitatief inzicht in reststromen en grondstoffen op het terrein (wat voor soort en hoeveel stromen?).
Activiteiten	Start met inzicht. De grootste en/of meest waardevolle reststromen en grondstoffen op het bedrijventerrein identificeren. De (geaggregeerde) uitkomsten van dit onderzoek worden breed bij bedrijven onder de aandacht gebracht, inclusief handelingsperspectief (zie 3.2) Analyse op bedrijventerreinniveau. Inrichten van een Circulair Dashboard. Dit geeft inzicht in: • bereidwilligheid en kansen; • reststromen, volumes, hotspots, bedrijfsclusters • ecokosten, CO₂, stikstof • hergebruik-en verwaardingspotentieel Dit biedt de basis voor een datagedreven prioritering van circulaire kansen en thema's op het bedrijventerrein.
Trekker en deelnemers	Maartje Rijkers, beleidsadviseur klimaat en energie Gemeente Maashorst Hiltja Hoff, beleidsadviseur afval Gemeente Maashorst Experts: eerste verkennende gesprek gevoerd met Mattijs Bouwmans van Indusym SBBM gaat in gesprek met bedrijven over deelname
Planning	2027 uitvoering en realisatie, waarbij eerste verkennende gesprekken mogelijk al in 2026 plaatsvinden.

4.2 Stimuleren van circulaire gedragsverandering

Een belangrijke stap in de ontwikkeling naar een circulaire economie is bewustwording en gedragsverandering: anders kijken naar grondstoffen en reststromen, en dit op een nieuwe manier integreren in de bedrijfsvoering.

Op dit moment zijn er al gezamenlijke inkoopcontracten voor afval gerealiseerd. Voor afvalstromen restafval, papier/karton en hout kan er gebruik worden gemaakt van een raamovereenkomst. Een *quick win* is uitbreiding van deze gezamenlijke inkoopcontracten. Veel bedrijven weten niet dat plastic, drankenkartons, en glas, gratis ingezameld kunnen worden.⁸ Dit zou direct kunnen leiden tot een afname van de hoeveelheid restafval. Daarnaast is de verwachting dat restafval de komende jaren steeds duurder zal worden, waarmee een betere afvalscheiding ook een financiële prikkel kent.

In de praktijk blijft de focus echter vaak beperkt tot afvalscheiding. Uit onderzoek in opdracht van PreZero komt naar voren dat bedrijven vooral bezig zijn met afval scheiden (68 procent). Het verminderen van verpakkingen of wegwerpmateriaal (38 procent) en het hergebruik van materialen en producten (34 procent) komen minder vaak voor.⁹

⁸ Ophalen en recycelen van gescheiden verpakkingsafval: Afval Goed Geregeld www.afvalgoedgeregeld.nl

⁹ Onderzoek in opdracht van PreZero, zie <https://www.change.inc/transities/circulair-transitie/nederlands-bedrijfsleven-blijft-steken-bij-afvalscheiding-tijd-voor-de-volgende-stap>

Om echt stappen te zetten, is het belangrijk om verder te kijken dan alleen afvalscheiding. Bewustwording creëren over de waarde van grondstoffen en materialen en aanjagen van circulaire gedragsverandering is essentieel. De aanpak bestaat uit het voeren van individuele gesprekken met bedrijven, lokale kansen verkennen en collectieve bijeenkomsten organiseren. Daarnaast is gemeente Maashorst gestart met onderzoek naar circulair ambachtscentrum. In voorjaar van 2026 worden eerste gesprekken gevoerd met mogelijke partners.

We gaan met bedrijven concreet in gesprek via gerichte bedrijfsbezoeken. Samen met ondernemers wordt inzicht verkregen in processen, materialen en reststromen. Het resultaat is een helder gebiedsbeeld, inclusief individuele adviezen over strategische opgaven, samenwerkingskansen, ketenpotentieel en bundelbare reststromen. Daarnaast zullen er bijeenkomsten georganiseerd worden, met als doel kennisuitwisseling, het delen van goede voorbeelden en verkennen van verdere samenwerking. Met deze inzichten worden vervolgens de vervolgstappen bepaald (zie 3.3).

Resultaat	Circulaire nulmeting bij 25+ bedrijven 5+ bijeenkomsten ihkv kennisuitwisseling circulariteit met als doel circulaire bewustwording bij zoveel mogelijk bedrijven te bewerkstelligen en een actieve gedragsverandering in het bedrijfsproces bij een specifieke kopgroep.
Activiteiten	• Collectieve afvalinzameling en afvalscheiding verder versterken. • Gerichte bedrijfsbezoeken. Uitvoeren van nulmetingen: inzicht in processen, materialen- en reststromen voor bedrijf. Inventarisatie welke reststromen financiële of andere waarde vertegenwoordigen. • Gesprekken opstarten met interessante (samenwerkings)partners, zoals Van Kaathoven, sociale werkplaats IBN, milieustraat, maar ook bedrijven als Palletplus (recycling en opwerking van oude pallets), JPI Polymers (verwerken kunststof afval tot nieuwe producten) en RESER Europe (renovatie, reparatie en onderhoud van apparatuur voor de verwerking van wafers). • Kennis en ervaringen delen tussen bedrijven, samenwerkingsmogelijkheden verder verkennen. • Verspreiden van voorbeelden van lokale bedrijven die actief zijn op gebied van circulair denken en werken.
Trekker en deelnemers	Maartje Rijkers, beleidsadviseur klimaat en energie Gemeente Maashorst Hiltja Hoff, beleidsadviseur afval Gemeente Maashorst Experts: eerste verkennende gesprek gevoerd met Mattijs Bouwmans van Indusym SBBM gaat in gesprek met bedrijven over deelname
Planning	Terugkerend, vanaf Q3 2027

4.3 Realiseren circulaire samenwerking (eerste pilots)

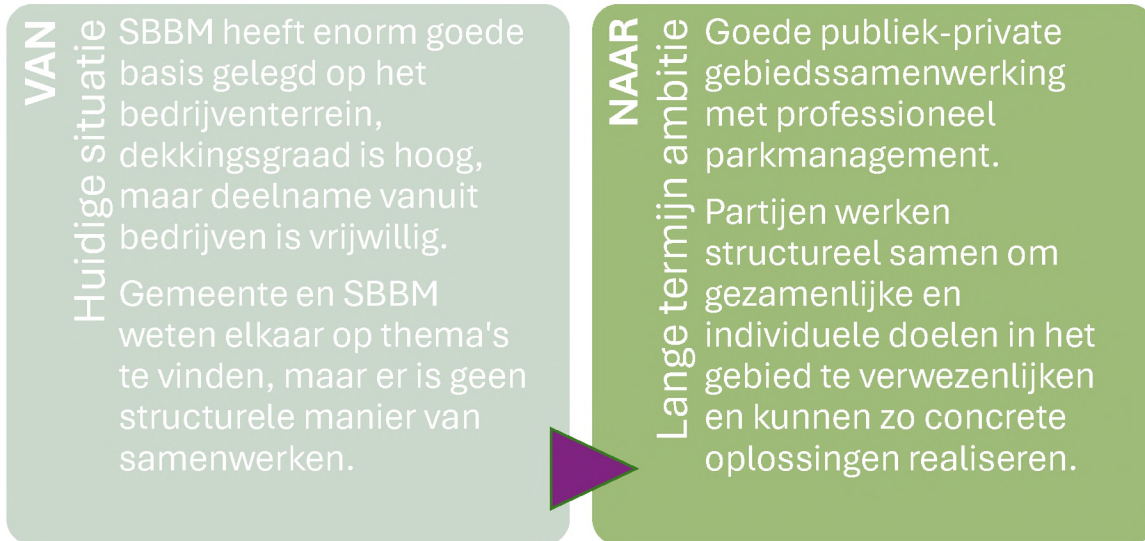
Met alle activiteiten (circulair dashboard, nulmetingen, individuele gesprekken bij bedrijven en georganiseerde bijeenkomsten en workshops) ontstaat een concreet beeld van de circulaire potentie op het bedrijventerrein. Hierdoor komen de meest kansrijke interventies, zowel op

individueel als collectief niveau, duidelijk in beeld. Op basis van deze inzichten starten we gerichte vervolgacties. Denk hierbij aan:

- Individuele circulaire businesscases / bedrijfsprocessen
- Ander gebruik van grondstoffen: reparatie, hergebruik, recycling, circulair ontwerp
- Inzamelrondes op specifieke stromen (pallets, harde kunststoffen, elektronica, etc.)
- Grondstoffen/reststromen hub / materialenbank
- Remanufacturing: verwaarden van reststromen / nieuwe bestemming van materiaal. Samenwerking met sociale werkplaats (partij als IBN).

Resultaat	Meest kansrijke interventies op individueel en collectief niveau uitvoeren, met ambitie: - minimaal 3 nieuwe samenwerking tussen bedrijven ihkv verwaarding van reststromen - 8+ collectieve of individuele trajecten.
Activiteiten	Identificeren kansrijke samenwerkingen. Voeren van gesprekken en verbindingen leggen. Aanjagen van samenwerking. Van Kaathoven ziet kansen voor een hub. Ze doen uitnodiging voor organiseren van gesprekken rondom inzet van hun vestiging (en mogelijk ook gemeentelijke milieustraat) in relatie tot hergebruik en herwinnen van (half-) producties en materialen van bedrijven. Ze werken ook al nauw samen met IBN vanuit waar circulaire oplossingen haalbaar lijken.
Trekker en deelnemers	Hiltja Hoff, beleidsadviseur afval Gemeente Maashorst Maartje Rijkers, beleidsadviseur klimaat en energie Gemeente Maashorst Experts: eerste verkennende gesprek gevoerd met Mattijs Bouwmans van Indusym SBBM gaat in gesprek met bedrijven over deelname
Planning	2028 en 2029

5. Duurzame publiek-private gebiedssamenwerking

Ambitie:

- Structureel gefinancierd parkmanagement.
Bedrijven zijn in staat krachten te bundelen voor een gezamenlijke aanpak en voor het realiseren van collectieve oplossingen voor het gehele bedrijventerrein.
- Integrale gebiedsteams ingericht bij gemeente.
De organisatie en het bestuur zijn erop ingericht en in staat om op bedrijventerreinen een gebiedsgerichte werkwijze en aanpak uit te voeren. Er worden gebiedsteams ingericht. Bestuurlijk zijn hiervoor de eerste positieve geluiden.
- Duurzame publiek-private gebiedssamenwerking.
Overheden en bedrijven zijn in staat hun krachten goed te bundelen en weten slagvaardig de gestelde opgaven te realiseren.

Vanuit deze sterke basis kan bredere samenwerking gezocht worden met belangrijke stakeholders in het gebied. Denk hierbij aan een partij als defensie, die met luchtmachtbasis in Volkel een belangrijke partner is. Sleutelpartijen worden geïdentificeerd en banden aangehaald.

Aanpak en organisatie

Governance

De samenwerking met de betrokken partijen formaliseren we middels deze aanvraag en plan van aanpak. Deze samenwerking is de start van een solide gebiedsorganisatie, die in de komende jaren verder uitgebouwd zal worden (zoals ook omschreven onder punt vijf het uitvoeringsprogramma).

- De **stuurgroep** is het bestuurlijke besluitvormingsorgaan. De stuurgroep komt 2 tot 4 keer per jaar samen (minimaal 2 keer per jaar).

Taken:

- Vaststellen van projectprioriteiten en begroting
 - Bewaken van strategische lijnen, en toetsen van voortgang en resultaat hieraan
 - Strategische verbinding leggen met beleid en financiering
- Het **kernteam** vormt het kloppende hart van de initiatie, planning en realisatie van het programma. Zij houden het overzicht over alle lopende initiatieven die landen op het bedrijventerrein en sturen bij waar nodig. Ze zijn de spil tussen de stuurgroep en de verschillende werkgroepen/opgaveteams en tevens eerste aanspreekpunt. Het kernteam vergadert maandelijks of vaker indien nodig.

Taken:

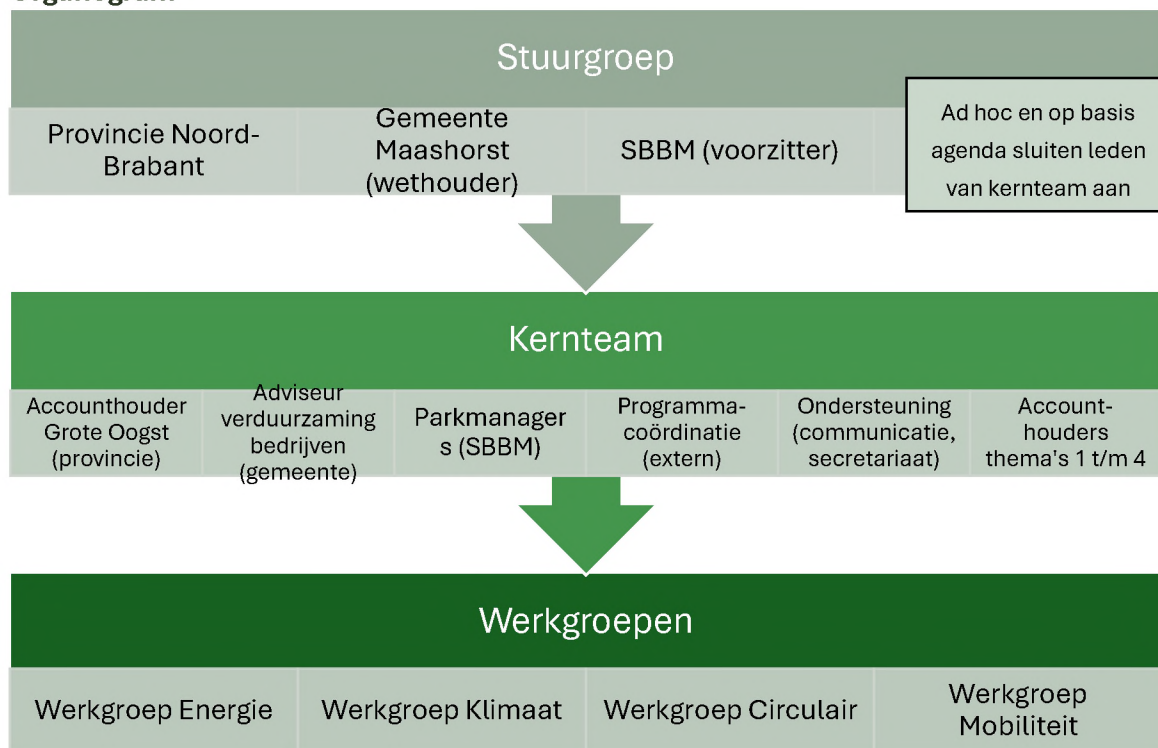
- Aanjagen en ondersteunen van projecten
 - Afstemmen tussen thema's en betrokken partners
 - Bewaken van voortgang, doelen en planning
 - Informeren en voorbereiden van besluiten voor de stuurgroep
 - Organiseren van bijeenkomsten, overleggen en communicatie
- De verschillende **werkgroepen** worden aangestuurd door een accounthouder en bestaat verder per activiteit uit betrokken ondernemers, inhoudelijke experts en vertegenwoordigers van de gemeente. De samenstelling van deelnemende bedrijven kan per thema anders zijn, en zal ook voor aantal thema's overlappen. De accounthouder is onderdeel van het kernteam en organiseert/coördineert de inhoudelijke projecten en activiteiten – in samenspel met betrokkenen en inhoudelijke experts.

Taken

- Uitwerken van projectideeën tot uitvoerbare plannen
 - Begeleiden van lopende projecten binnen het thema
 - Signaleren van kansen, knelpunten en benodigde ondersteuning

De insteek is om te starten met een geconcentreerde inzet van mankracht op programmaregie en meewerkkracht. Meerde opgaven worden bij dezelfde personen ondergebracht, zodat niet teveel verschillende personen met beperkte tijdsinzet betrokken zijn. Een aandachtspunt voor de gebiedsorganisatie is om vooraf voldoende continuïteit en capaciteit te waarborgen, zodat de voortgang van het programma bewaakt blijft én duurzame samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven opgebouwd wordt.

Organogram

Communicatie

Een belangrijk onderdeel van de uitvoering is goede communicatie richting ondernemers met als doel actieve betrokkenheid van ondernemers en transparantie over resultaten. SBBM heeft primair deze rol. Zij zijn het gezicht richting bedrijven en eerste aanspreekpunt. Via reguliere communicatiekanalen zal extra aandacht komen voor ontwikkelingen binnen Grote Oogst.

- ✓ Kwartaalupdate
- ✓ Themabijeenkomsten en kennissessies
- ✓ Bezoeken aan en gesprekken met bedrijven

Begroting

De begroting is een raming op basis van de huidige inzichten, de gekozen projecten en de ervaringen uit eerdere Grote Oogst-trajecten. Er wordt gewerkt met bandbreedtes en een jaarlijkse bijstelling gebeurt op basis van voortgang van projecten, gerealiseerde kosten, nieuwe kansen of knelpunten, technische ontwikkelingen en beschikbare subsidieregelingen. De stuurgroep bewaakt de financiën en stuurt bij waar nodig.

De totale financiering van € 750.000 wordt 1/3 gefinancierd door de Provincie, 1/3 door de Gemeente Maashorst en 1/3 door de bedrijven.

Bijdrage Provincie	€ 250.000
Bijdrage Gemeente Maashorst	€ 250.000
Financiële bijdrage bedrijven	€ 125.000
In kind bijdrage bedrijven	€ 125.000

THEMA'S	2026	2027	2028	2029	Totaal
Energie - Verlichten netcongestie - Duurzame opwek - Verduurzamen gebouwen - Hoogveld-Zuid	€70.000	€80.000	€60.000	€60.000	€270.000
Slimme en groene mobiliteit - Duurzaam woon-werk-verkeer - Verduurzamen transport - Veilige fiets- en wandelroutes	€20.000	€50.000	€30.000	€30.000	€130.000
Klimaatadaptatie en vergroening - Groen-blauw plan - Klimaatadaptieve inrichting - Water	€20.000	€30.000	€40.000	€40.000	€130.000
Circulaire economie - Circulaire nulmeting - Workshops/bijeenkomsten circulariteit aanjagen - Pilots: 8+ collectieve/individuele trajecten	€10.000	€20.000	€30.000	€40.000	€100.000
Organisatie - Programmamanagement - Duurzame PPS	€30.000	€30.000	€30.000	€30.000	€120.000
TOTAAL	€150.000	€210.000	€190.000	€200.000	€750.000

Planning

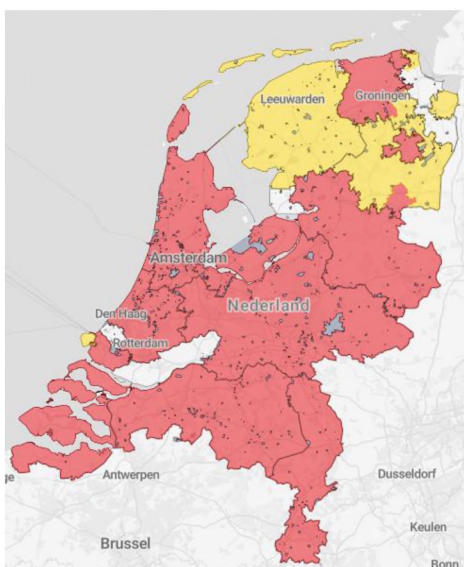
De verschillende projecten en activiteiten zullen parallel uitgevoerd worden, maar niet alles kan tegelijk aandacht hebben. We grijpen kansen aan waar momentum ontstaat, waar energie op zit vanuit bedrijven of mooie initiatieven ontstaan. We blijven doorlopend prioriteren en bijsturen waar nodig.

	2026				2027				2028				2029			
	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
Energie																
Verlichten netcongestie																
Duurzame opwek																
Verduurzamen gebouwen																
Hoogveld-Zuid																
Mobiliteit																
Duurzaam woon-werk-verkeer																
Verduurzamen transport																
Veilige fiets- en wandelroutes																
Klimaatadaptatie																
Groen-blauw-plan																
Klimaatadaptatieve inrichting																
Water																
Circulaire economie																
Circulaire nulmeting																
Workshops/bijeenkomsten circulariteit aanjagen																
Pilots: 8+ collectieve/ individuele trajecten																

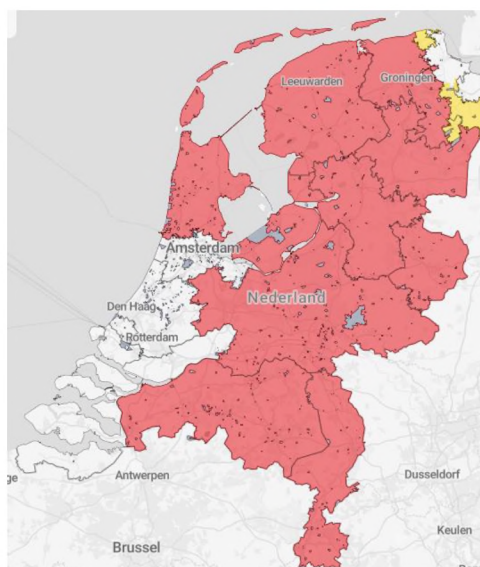
Bijlage: data en duiding

Energie

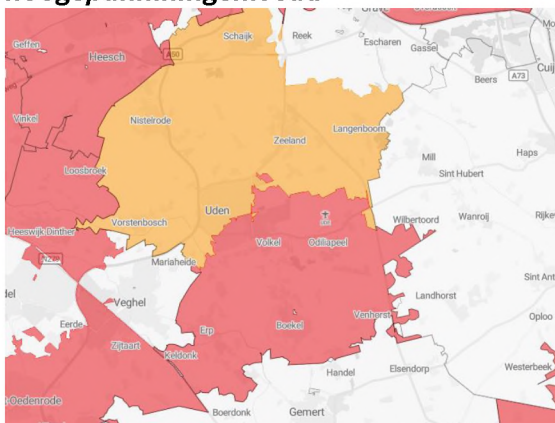
De benodigde duurzame energie voor het vervangen van aardgas is op Loopkant-Liessent is veel groter dan het elektriciteitsnet kan bieden. Het elektriciteitsnet moet sterk groeien om de toenemende behoefte aan (duurzame) elektriciteit te vervangen. Netcongestie is hiervoor een barrière. In nagenoeg heel Nederland is er op het hoogspanningsnet (Tennet) een gebrek aan transportcapaciteit voor afname en teruglevering van elektriciteit. In Noord-Brabant kleurt het regionale middenspanningsnet (Enexis) ook rood. Zie de landelijke en regionale kaarten van de netbeheerders:

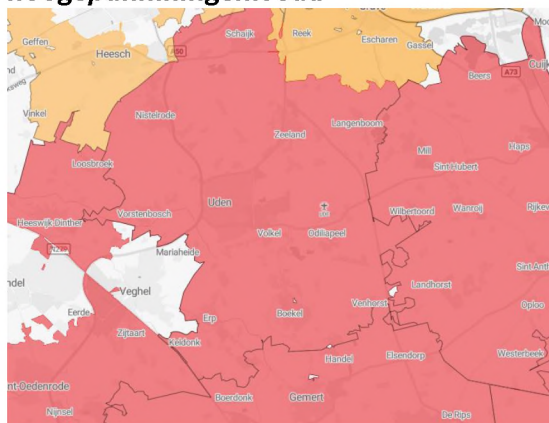
Capaciteitskaart voor **afname** elektriciteit: congestiesituatie van Tennet op **hoogspanningsniveau**

Capaciteitskaart voor **teruglevering** elektriciteit: congestiesituatie van Tennet op **hoogspanningsniveau**

Capaciteitskaart voor **afname** elektriciteit: congestiesituatie Enexis op **middenspanningsniveau**

Capaciteitskaart voor **teruglevering** elektriciteit: congestiesituatie Enexis op **middenspanningsniveau**

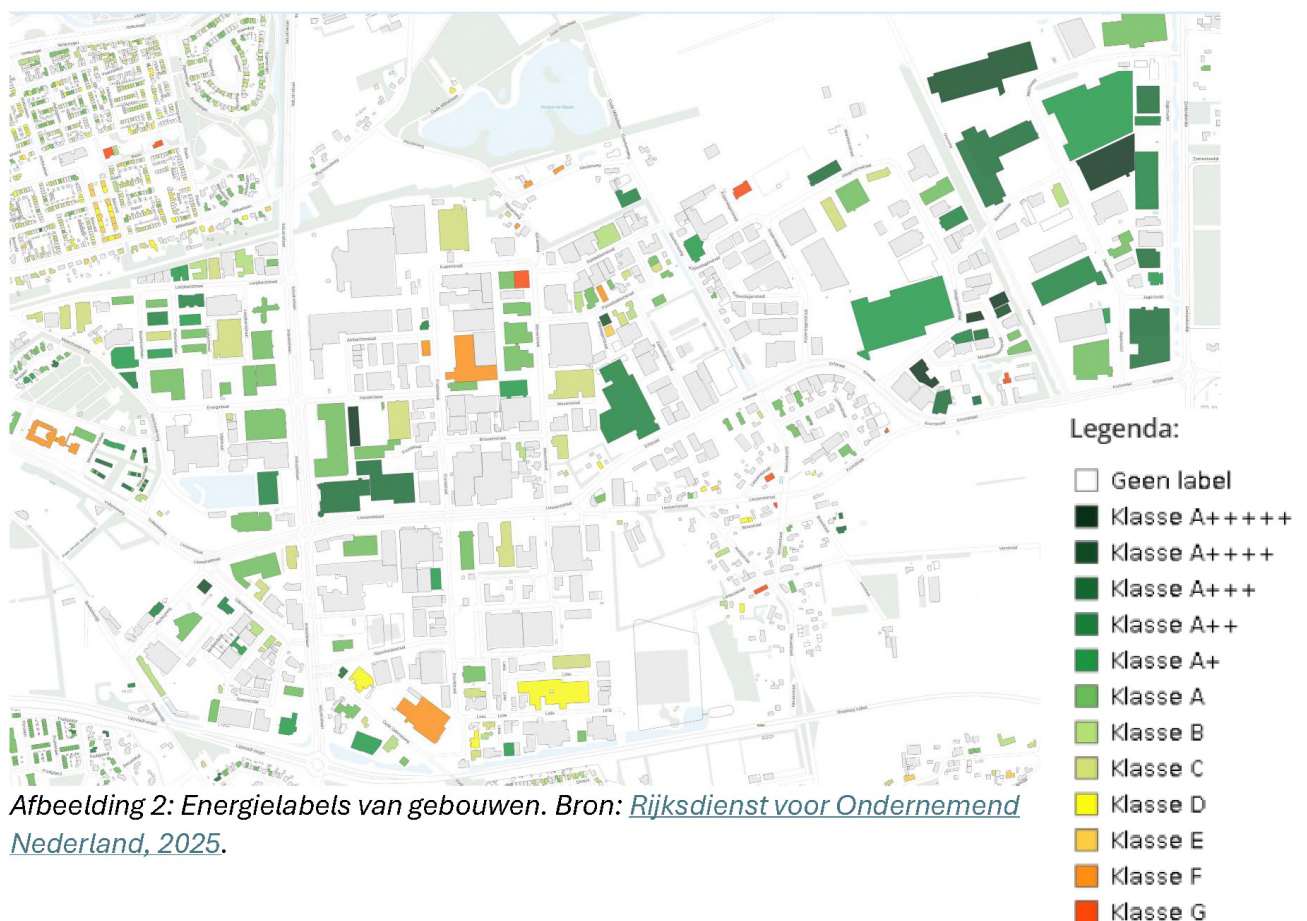
Afbeelding 1: Beschikbare netcapaciteit op het landelijke hoogspannings- en regionale middenspanningsnet. Bron: [Netcapaciteitskaart van Netbeheer Nederland](#) (situatie 7 januari 2025)

Economisch duurzame gebouwen

Uit de meest actuele data blijkt dat veel gebouwen niet beschikken over een energielabel. Het kan gaan om panden waarvoor geen geregistreerd energielabel beschikbaar is, industrie/bedrijfsgebouwen die niet labelplichtig zijn of recente bouw/verbouwingen die nog niet verwerkt zijn. De situatie is globaal als volgt:

- **Geen label:** 65% van alle panden
- **A klassen:** 25% van alle panden
- **B-C klassen:** 7% van alle panden
- **D-G klassen:** 3% van alle panden

Een energielabel geeft aan hoe energiezuinig een woning is. Op de kaart zijn de zeer zuinige woningen donkergroen (klasse A+++++) en de zeer onzuinige rood (klasse G). Nog niet alle gebouwen hebben een geregistreerd energielabel.

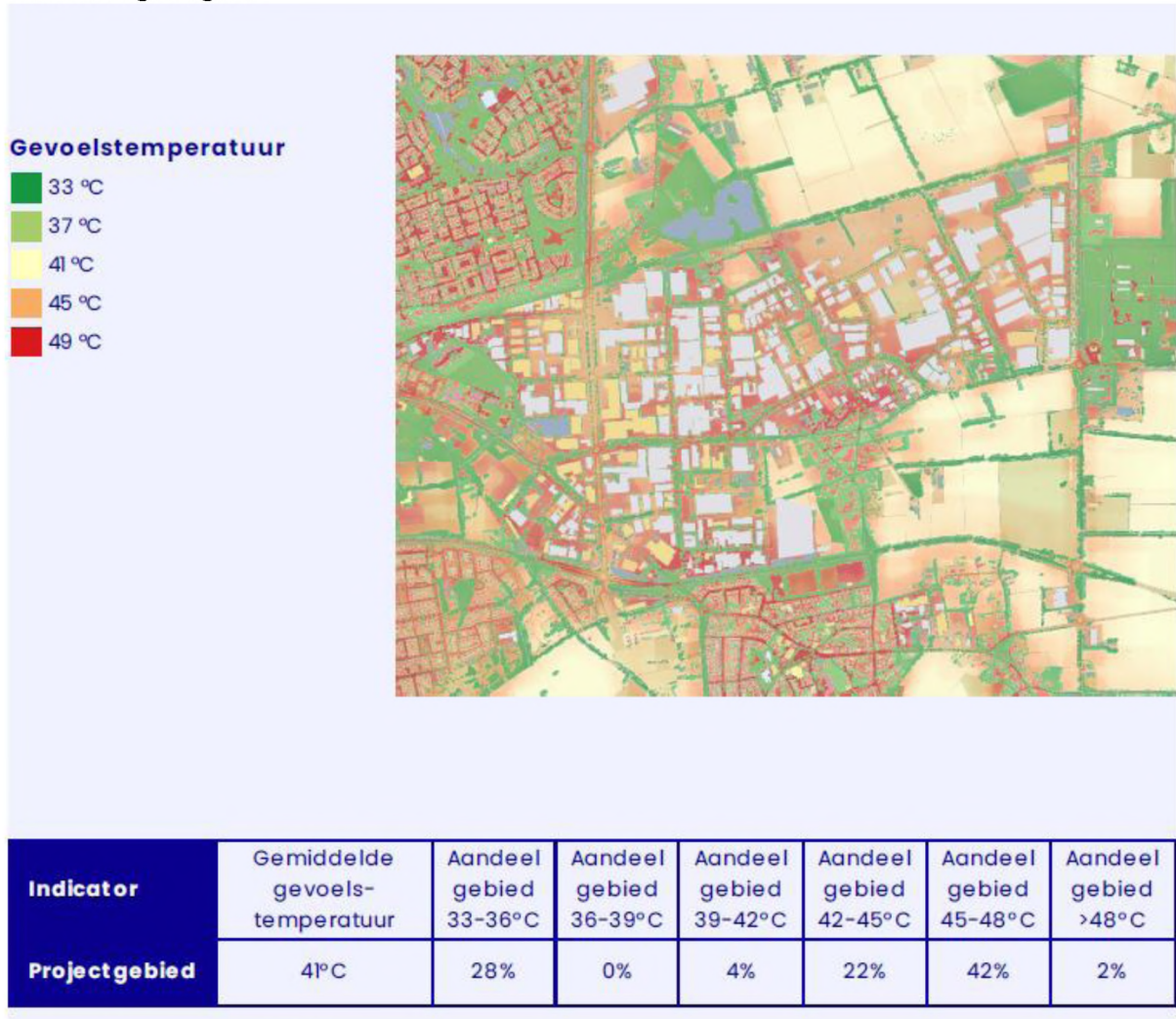

Afbeelding 2: Energielabels van gebouwen. Bron: [Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2025](#).

Klimaatadaptatie

Hittestress en gevoelstemperatuur

Het bedrijventerrein is gevoelig voor hittestress, met plaatselijk een hoge gevoelstemperatuur. Op de kaart wordt in verschillende kleuren de gevoelstemperatuur aangegeven die kan worden ervaren tijdens een hete zomerdag met een luchttemperatuur van 33 °C. De waardes zijn gebaseerd op een hittestressmodel, dat weergeeft hoeveel warmer een plek is door het stedelijk hitte-eiland effect(UHI). Factoren als schaduw, vegetatie, windsnelheid, en(stromend) water zijn hierin meegewogen.

Uit Werklandschappenscan

Wateropvang

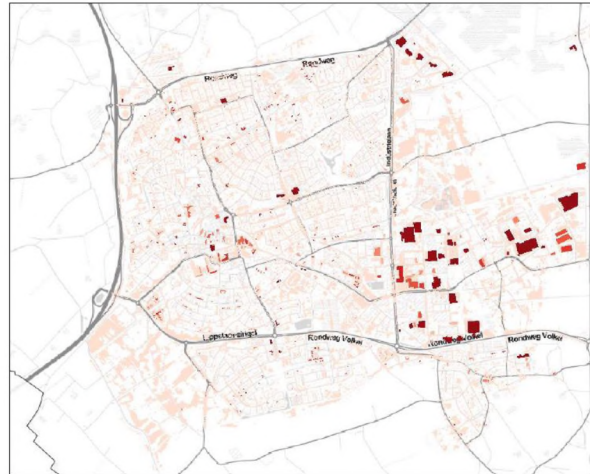
Wateroverlast ontstaat wanneer bij hevige regenval water op straat blijft staan. Lokale omstandigheden zoals eventuele helling van het terrein en eigenschappen van de ondergrond spelen mee bij het risico op wateroverlast. Bij panden bestaat een risico op waterschade zoals het vollopen van laad- en losvoorzieningen, het overstromen van verdiepte opvangbakken voor opslagtanks en schade aan vastgoed, inventaris en overige bedrijfsmiddelen.

Economische schade: Schade aan bedrijven door wateroverlast

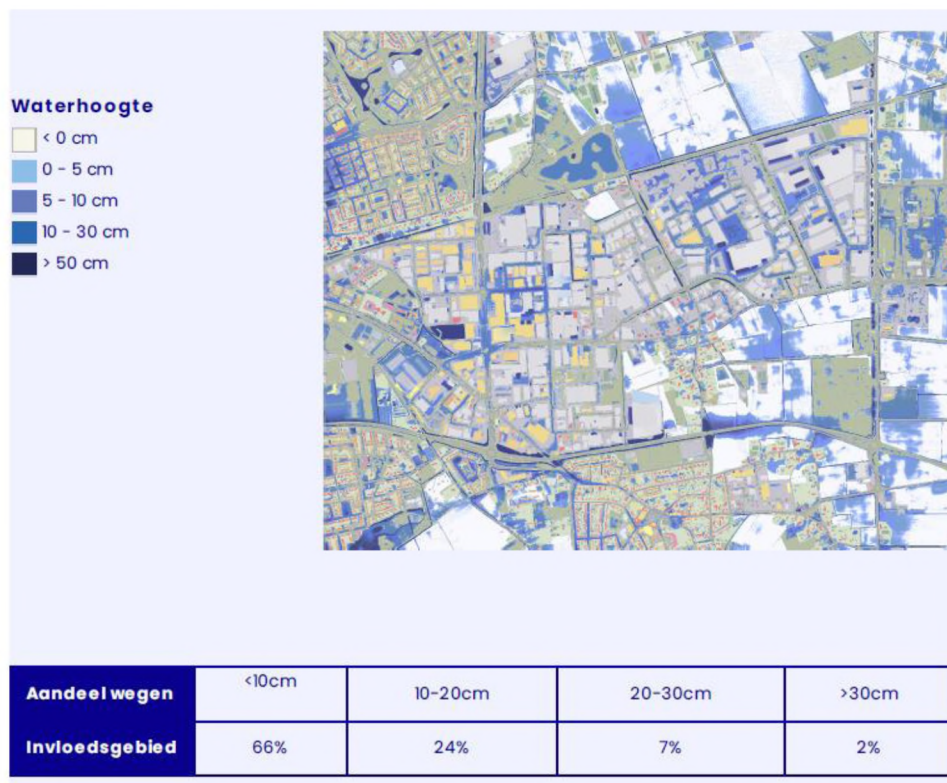
Bij een hevige bui (70 mm/u) is de potentiële schade bij het bedrijventerrein 80 miljoen euro.

- De schade aan gebouwen en infrastructuur op het bedrijventerrein (Loopkant-Liessent-Goorkens, en Hoogveld); wordt geschat op 80 miljoen euro.
- Deze berekening is op basis van een inschatting van het vloerpeil. Veel loodsen hebben al een verhoogd vloerpeil waardoor deze schatting mogelijk een overschatting is.

■ Bij verdieping klimaatadaptieve bedrijventerreinen i.r.t. wateroverlast aandacht voor vloerpeilen van panden op het bedrijventerrein vanwege mogelijke grote potentiële schade (grote onzekerheid)

Uit: Royal Haskoning DHV - Klimaatimpactanalyse gemeente Maashorst (juni 2023)

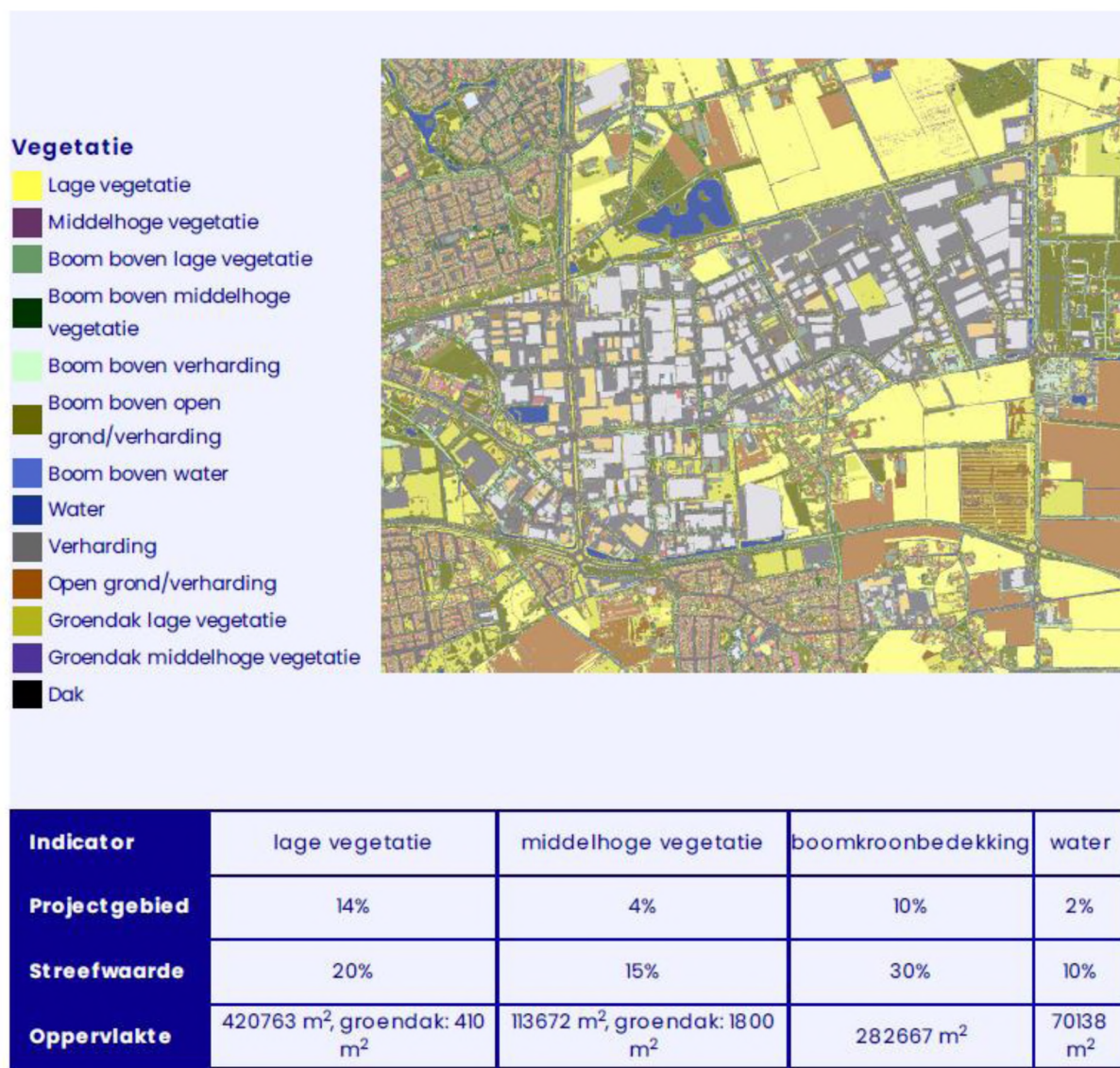
Waterhoogte na een hevige bui van 70 mm water gedurende één uur. Dit is een bui die gemiddeld eens in de 100 jaar voorkomt. Bij de score wordt uitgegaan van een hersteltijd van één uur. Hulpdiensten kunnen nog rijden tot een waterhoogte van 30 cm.

Uit Werklandschappenscan

Vergroening en vegetatie

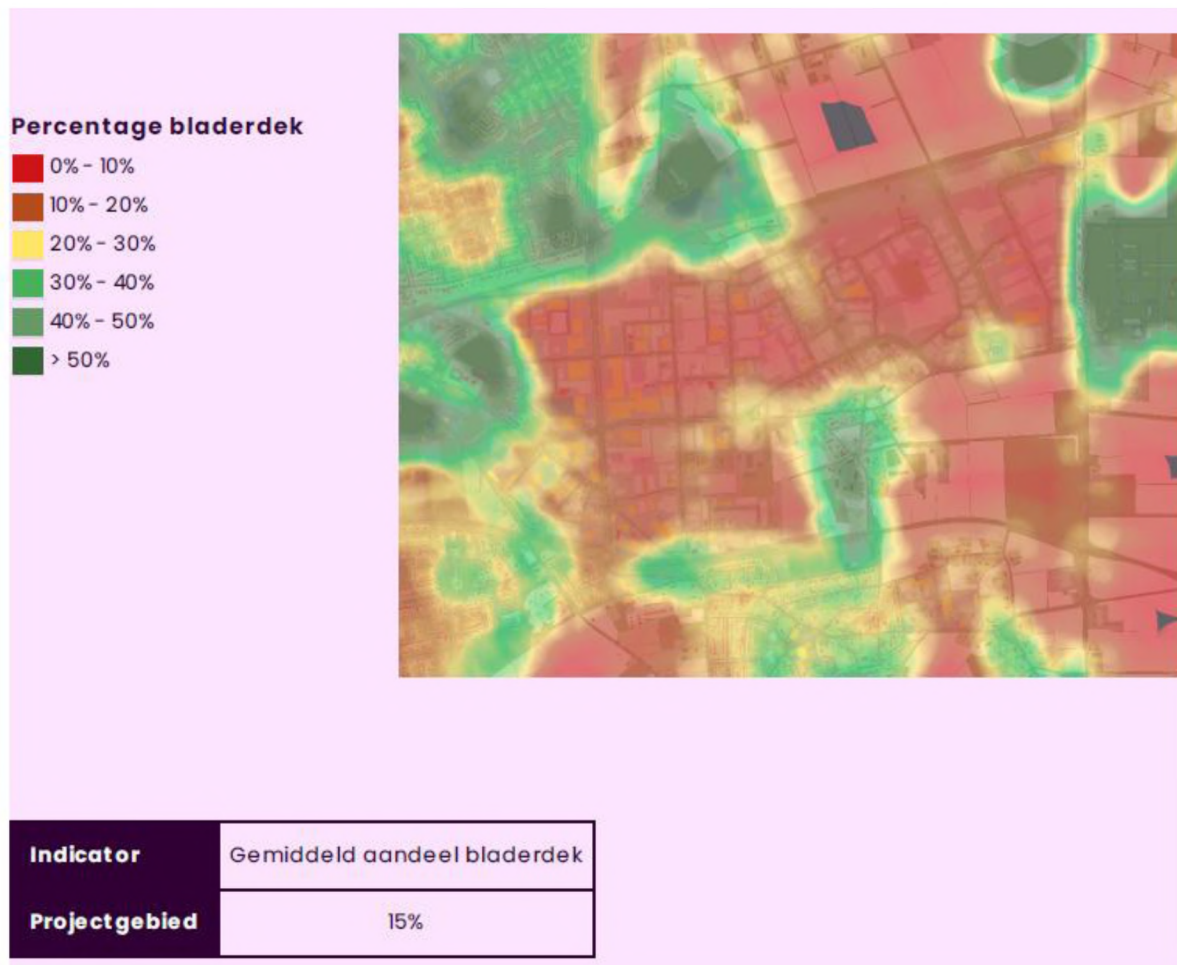
Het bedrijventerrein is grotendeels versteend en verhard met beperkt ruimte voor groen en biodiversiteit. Landbedekking en groen bepalen onder meer hoe water de grond in kan trekken en hoe koel een gebied blijft.

Vegetatie verdampt water, waardoor de luchttemperatuur daalt. De kaart geeft een weergave van de plekken waar zich lage vegetatie (tot 0,5 meter), middelhoge vegetatie (0,5 meter tot 2,5 meter) en bomen bevinden. In de tabel wordt de oppervlakte voor lage en middelhoge vegetatie, de oppervlakte boomkroon dekkingen de oppervlakte water vergeleken met de streefwaarden.

Uit Werklandschappenscan

Een goede indicator voor de aanwezigheid van voldoende groen is het percentage van de oppervlakte (vanuit de lucht bekeken) dat bedekt is met bladeren (bomen en struiken). Als maatstaf wordt een percentage van 30% aangehouden. De kaart geeft voor elk gebouw aan hoeveel procent bladerdek aanwezig is binnen een straal van 150 meter.

Uit Werklandschappenscan